

Dzwonowo

[Sonowo, Szonowo]

Wieś szlachecka, parafia Człopa.

Margrabia Ludwik w 1352 r. prawem lennym nadał wieś Jakubowi Boytyn. W drugiej połowie XV i XVI w. Dzwonowo było jedną z osad należących do rozległego klucza dóbr Człopa, będącego w posiadaniu Czarnkowskich. Sołectwo od 1625 r. trzymali Marcinowiczowie, a następnie rodziny Busse (XVII w.), Rausch (XVIII w.). Tabela podymnego z 1773 r. podaje, że były tu 22 dymy.

Lit.: *Historia powiatu wałeckiego*, s. 323;

[1580] Dziedzicem był Piotr Czarnkowski, kasztelan poznański. Uprawiano 7 ról (pobór po 7 gr), zamieszkiwało 4 zagrodników. Łan ziemi należał do sołectwa [Pawiński, s. 44].

[1619] Podatki wybierano z 18 kwart roli, od 4 zagrodników (po 4 gr) z półłanu, kwarty roli i od 2 komorników oraz rzemieślnika (*faber*) – w sumie 6 fl 1 gr 9 szel [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 64].

[1661] Wieś miała 14 dymów [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 2v].

[1710] Były tu 2 dymy [Bibl. Kórnicka PAN, rękopis BK 360, k. 30v].

[1780] Wieś miała 34 dymy płacące podatek w wysokości 15 gr z każdego [APP, Tabela Poznań 1, k. 5v]

Dzwonowo [parafia]

Parafia rzymsko-katolicka w dawnej diecezji poznańskiej, archidiakonacie poznańskim, dekanacie Wałcz [Czarnków].

O kościele dowiadujemy się dopiero ze źródeł siedemnastowiecznych, kiedy katolicy odzyskali go od protestantów. 23 września 1616 r., kasztelan śremski Piotr Czarnkowski, prezentował Andrzeja Lophagiusa na duszpasterza w tej wsi oraz w kościołach w Szczuczarzu i Pieczyskach. Po nim obowiązki – od 19 października 1637 r. przejął pleban z Człopy, ksiądz Jan Staszewski. W tej zależności parafia pozostawała jeszcze w roku 1641.

Polonia Maior Fontes

Ostatecznie, na mocy decyzji oficjała poznańskiego, Andrzeja Swinarskiego z 15 listopada 1651 r. świątynię inkorporowano do parafii w Człopa.

Lit.: Łukaszewicz J., *Krótki opis historyczny kościołów*, t. I, s. 227; Nowacki J., *Dzieje archidiecezji*, t. II, s. 395;